

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : વહીવટી સિદ્ધાંત (EPA-01)

તારીખ : 27/08/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોની સામે ગુણ દર્શાવેલાં છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 જાહેર વહીવટનો અર્થ સમજાવી જાહેર અને ખાનગી વહીવટ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. (14)

અથવા

જાહેર વહીવટનો અન્ય સમાજ વિજ્ઞાનો સાથેનો સંબંધ સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 તુલનાત્મક વહીવટ એટલે શું ? આજના સમયે તેની કેટલી અગત્યતા છે ? સમજાવો. (14)

અથવા

વિકાસલક્ષી વહીવટના ઘટકો વર્ણવો.

પ્રશ્ન:-3 જાહેર વહીવટમાં અમલદાર શાહી વિશે નિબંધ લખો. (14)

અથવા

કાર્યવિભાજનનો અર્થ સમજાવી કાર્ય વિભાજનના આધારો વિશે માહિતી આપો.

પ્રશ્ન:-4 સંકલનનો અર્થ સમજાવી તેની અગત્યતાની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

વહીવટી સંજ્ઞા એટલે શું ? તેની મર્યાદાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન:-5 'વહીવટી નેતૃત્વ' – વિશે નિબંધ લખો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. POSD CORB – (પોસડ કોર્બ)
2. લોકપાલ
3. "X" – (એક્સ) સિદ્ધાંત
4. જાહેર વહીવટ અને સિદ્ધાંત ઘડતર
5. વહીવટમાં ભ્રષ્ટાચાર

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારતીય વહીવટ (EPA-02)

તારીખ : 28/08/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોની સામે ગુણ દર્શાવેલાં છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 1935નો ભારતીય સરકારનો ધારો ટીકા સહિત સમજાવો. (14)

અથવા

1784 થી 1834 વચ્ચે થયેલાં બંધારણીય સુધારાઓ વર્ણવો.

પ્રશ્ન:-2 ભારતીય બંધારણના મુખ્ય સ્ત્રોત સમજાવી તેનાં સિદ્ધાંતો દર્શાવો. (14)

અથવા

કેન્દ્રિય સચિવાલયનો અર્થ મહત્ત્વ દર્શાવી તેનાં કાર્યો પર વિગતે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન:-3 રાજ્યોનાં મુખ્યમંત્રીની રચના સત્તા કાર્યો અંગે ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

દાબજુથોનો અર્થ મહત્ત્વ સમજાવી તેનાં મુખ્ય પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-4 ભારતની સામાજિક સંરચનાનો મુખ્ય લક્ષણો કયાં છે ? તેનો પ્રભાવ ભારતીય વહીવટી તંત્ર પર શું અસર કરે છે ? ચર્ચો (14)

અથવા

મૂળભૂત અધિકાર અને રાજનીતિમાં માર્ગદર્શક સિદ્ધાંત વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન:-5 ભારતમાં રાજકીય પક્ષોનું મહત્ત્વ સમજાવી તેનાં કાર્યો દર્શાવો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ નોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. રાજ્યપાલ
2. વડાપ્રધાન
3. જિલ્લા કલેક્ટર
4. રાષ્ટ્રપતિ

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : વિકાસ વહીવટ (EPA-03)

તારીખ : 27/08/2011

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોની સામે ગુણ દર્શાવેલાં છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 વિકાસલક્ષી વહીવટનો અર્થ જણાવી પ્રણાલિકાગત અને વિકાસલક્ષી વહીવટ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. (14)

અથવા

મિશ્ર અર્થતંત્રની વ્યાખ્યા આપી તેની લાક્ષણિકતા જણાવો.

પ્રશ્ન:-2 આયોજનનો અર્થ જણાવી તેની અગત્યતા ચર્ચો (14)

અથવા

સ્થાનિક આયોજનમાં પંચાયતી રાજની સંસ્થાઓની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન:-3 અમલદારશાહીની નીતિ ઘડતરમાં રહેલી ભૂમિકા વિશે વિગતે સ્પષ્ટ કરો. (14)

અથવા

પંચાયતી રાજનું માળખું સમજાવી પંચાયતી રાજની સમસ્યાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન:-4 લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણનો ખ્યાલ જણાવી તેની સામેના અવરોધોની સમજૂતી આપો. (14)

અથવા

સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની વિભાવના જણાવી ગ્રામવિકાસમાં તેની કાર્યશૈલી સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. અંત્યોદય યોજના
2. વિકાસલક્ષી વહીવટનું મહત્વ
3. ભારતમાં વિકાસનાં ધ્યેયો
4. અયોજનપંચનું માળખું

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : કાર્મિક વહીવટ (EPA-04)

તારીખ : 02/09/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોના સામે ગુણ દર્શાવેલા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 ભારતમાં જાહેર કાર્મિક વહીવટની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો (14)

અથવા

કાર્મિક વહીવટના વિવિધ પ્રકારો જણાવો.

પ્રશ્ન:-2 નોકરશાહીના વિવિધ પ્રકારો જણાવો. (14)

અથવા

ભારતમાં ભરતીની પ્રથા કેવી રીતે કામ કરે છે તે સમજાવો.

પ્રશ્ન:-3 કારકિર્દી આયોજન અને વિકાસની અગત્યતા સમજાવો. (14)

અથવા

પ્રેરણા એટલે શું ? પ્રેરણાની વિવિધ પદ્ધતિઓ કઈ છે ?

પ્રશ્ન:-4 કામગીરી મૂલ્યાંકનનાં મુખ્ય ઉદ્દેશો કયાં છે ? સમજાવો. (14)

અથવા

ભારતીય સિવિલ સેવા કાનૂન 1861 ના અગત્યના લક્ષણો કયા હતા ?

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. સંયુક્ત સલાહકારી વ્યવસ્થા
2. વેતન નિર્ધારણના સિદ્ધાંતો
3. તાલીમના પ્રકારો
4. ચોથા પગારપંચની ભલામણો

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : નાણાકીય વહીવટ (EPA-05)

તારીખ : 02/09/2011

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોના સામે ગુણ દર્શાવેલા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 નાણાકીય વહીવટનો ખ્યાલ સમજાવી તેના કાર્યક્ષેત્ર વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. (14)

અથવા

આયોજનપંચની રચના, કાર્યો તથા સંસાધનોની ફાળવણી વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.

પ્રશ્ન:-2 અંદાજપત્રીય ચક્ર એટલે શું ? તેના વિવિધ તબક્કાઓ સમજાવો. (14)

અથવા

કેન્દ્ર-રાજ્ય નાણાકીય સંબંધોના સંદર્ભમાં રાજ્યોની દેવાની સ્થિતિનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-3 'કેંગ'-(કન્ટ્રોલ એન્ડ ઓડીટર જનરલ)ની ભૂમિકાને લોકશાહી સશક્તીકરણના સંદર્ભમાં તપાસો. (14)

અથવા

ધારાકીય અંકુશ વડે કઈ રીતે નાણાકીય અંકુશ રાખી શકાય ? - સમજાવો.

પ્રશ્ન:-4 'કર' એટલે શું ? જુદા જુદા પ્રત્યક્ષ કરવેરા વિશે માહિતી આપો. (14)

અથવા

1991 થી શરૂ થયેલી 'નવી આર્થિક નીતિ' - વિશે નિબંધ લખો.

પ્રશ્ન:-5 જાહેર સાહસોમાં નાણાકીય સ્વાયતતા અને જવાબદેયતાના વિચારને સ્પષ્ટ કરો. (14)

અથવા

ટૂંકનોંધ નોંધ લખો. (ગમે તે બે)

1. શૂન્ય આધારીત અંદાજપત્ર
2. યોજનાકીય - બિનયોજનાકીય ખર્ચ
3. ગ્રામીણ સંસાધનોની અછતના કારણો
4. મહેસુલી ખર્ચ - મૂડી ખર્ચ
5. કેન્ટોનમેન્ટ બોર્ડ અને અધિસૂચિત વિસ્તાર સમિતિ

ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ - 2011

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : જાહેરનીતિ (EPA-06)

તારીખ : 03/09/2011

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) પ્રશ્નોના સામે ગુણ દર્શાવેલાં છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 જાહેરનીતિના ઘડતરની પ્રક્રિયાના વિવિધ તબક્કાઓ સમજાવો. (14)

અથવા

જાહેરનીતિનો અર્થ અને સ્વરૂપ સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 નીતિના અમલીકરણની વ્યાખ્યા આપો. (14)

અથવા

જાહેરનીતિના અભ્યાસને લગતી વર્તમાન સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-3 સંઘ કક્ષાએ મહત્વના નીતિઘડતર તંત્રો કયાં કયાં છે ? (14)

અથવા

ગરીબીના અર્થની ચર્ચા કરી, તેનાં કારણોને સંક્ષેપમાં દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-4 સંસદ અને ન્યાયતંત્ર વચ્ચેનો સંબંધ કેવા પ્રકારનો હોય છે ? ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

જમીન સુધારાની અસરો અથવા પ્રભાવની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. સામાજિક વનીકરણ
2. કિસાન આંદોલન
3. નીતિ વિશ્લેષણના મુખ્ય પ્રકારો
4. આંતરરાષ્ટ્રીય મજૂર સંગઠન (ILO)